

Otoczenie legislacyjne regulujące funkcjonowanie transakcyjnych limitów skarbowych w relacji z przedsiębiorstwem niefinansowym na walutowym rynku pozagiełdowym

Piotr Wybieralski*

Streszczenie: Zasady zarządzania ryzykiem kontrahenta w banku komercyjnym, w szczególności dotyczące wykorzystania limitów skarbowych jako zabezpieczenia przed ryzykiem rynkowym zawieranych z przedsiębiorstwem niefinansowym instrumentów pochodnych, inkorporują zapisy zawarte w funkcjonujących w Polsce oraz Unii Europejskiej przepisach prawa. Celem opracowania jest zwrócenie uwagi na wybrane podstawy prawne regulujące współpracę w obszarze skarbowym, w szczególności zapisy wynikające z Rekomendacji A Komisji Nadzoru Finansowego oraz na kluczowe przypadki naruszenia warunków umownych, jako przesłanki do rozwiązania transakcji terminowej.

Słowa kluczowe: strategie zabezpieczające, zarządzanie ryzykiem kursowym, przedzaliczeniowe limity skarbowe

Wprowadzenie

Nawiązanie formalnej współpracy przedsiębiorstw niefinansowych i banków komercyjnych regulującej dostępność rozmaitych rynków terminowych oraz zakresmożliwych instrumentów pochodnych wiąże się z zaakceptowaniem odpowiedniego pakietu dokumentacyjnego, jak również ustaleniem tzw. limitu transakcyjnego (przedzaliczeniowego limitu skarbowego). Wpierw wymagane jest najczęściej podpisanie stosownej umowy ramowej wraz z niezbędnymi załącznikami tj. ogólne warunki współpracy, regulaminy poszczególnych transakcji, wyniki klasyfikacji MiFID i in. Z kolei przydzielony limit skarbowy ma na celu ograniczenie ryzyka przedzaliczeniowego, na który narażona jest instytucja zawierająca ze swoim kontrahentem transakcje obciążone ryzykiem rynkowym (szerzej: Wybieralski 2013a: 93). Po zawarciu kontraktu terminowego, gdy jego negatywna wycena przekracza kwotę limitu skarbowego, bank jest upoważniony do żądania zwiększenia zabezpieczenia wymaganego kontraktów lub awaryjnego ich zamknięcia. Celem tego działania jest ograniczenie wielkości ryzyka z tytułu zawartych transakcji do określonej w limicie skarbowym

---

* dr Piotr Wybieralski, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Katedra Finansów Międzynarodowych, e-mail: Piotr.Wybieralski@ue.poznan.pl.

wartości. Dzięki temu z góry znana jest maksymalna wielkość zaangażowania w obszar związany z instrumentami pochodnymi. Niemniej jednak awaryjne zamknięcie transakcji terminowej nie może być jednoznacznie oceniane pozytywnie w kontekście wykorzystania kontraktów terminowych w celach zabezpieczających¹. Wówczas bowiem pozycja zabezpieczana przedsiębiorstwa (z tytułu realizacji działalności komercyjnej) staje się ponownie wystawiona na ryzyko zmian indeksów rynkowych. Awaryjne zamknięcie transakcji zabezpieczających oznacza głównie, iż wielkość ryzyka rynkowego została niedoszacowana. Metody służące do estymacji ryzyka², pomimo iż skuteczne w większości przypadków, w warunkach ekstremalnych (kryzysowych) nie zawsze są precyzyjne. Stąd muszą być uzupełniane dodatkowymi metodami, tj. testy warunków skrajnych np. z wykorzystaniem analizy scenariuszowej w poszukiwaniu kursów granicznych, przy których opisywana sytuacja awaryjna może zaistnieć. Wówczas posiadając świadomość poziomu kursów, przy których dojdzie do przedterminowego rozliczenia zawartych kontraktów, można zawnoczu podjąć odpowiednie działania prewencyjne. Niedoszacowanie wielkości ryzyka transakcyjnego jest jednym z kluczowych czynników skutkującym koniecznością awaryjnego zamknięcia transakcji. Należy jednak wskazać, iż do takiej sytuacji może dojść również w przypadku naruszenia warunków umownych (związanych z ogólnym ryzykiem kredytowym).

Świadomość występowania powyżej opisanych relacji związanych z koniecznością ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia dla zawartych instrumentów pochodnych lub awaryjnym ich rozliczeniem jest istotna z perspektywy całego procesu zarządzania ryzykiem rynkowym w przedsiębiorstwie. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na powszechnie stosowane unormowania prawne regulujące obszar współpracy podmiotów w zakresie rozmaitych instrumentów pochodnych. Celem niniejszego opracowania jest przybliżenie otoczenia legislacyjnego leżącego u podstaw wypracowanych zasad zarządzania ryzykiem rynkowym oraz kontrahenta w instytucjach finansowych, przede wszystkim banków komercyjnych w szczególności dotyczących funkcjonowania przedrozliczeniowych limitów skarbowych w relacji z przedsiębiorstwem niefinansowym na rynku pozagiełdowym.

1. Tło legislacyjne całokształtu relacji biznesowych w obszarze produktów skarbowych

Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym oraz kontrahenta w instytucji finansowej inkorporują zapisy zawarte w funkcjonujących w Polsce oraz Unii Europejskiej przepisach prawa oraz zaleceniach i rekomendacjach nadzorczych, do których zaliczyć należy m.in.:

- Ustawa Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r.,
- Ustawa o Obrocie Instrumentami Finansowymi z dnia 29 lipca 2005 r.,

---

¹ Całkowicie czymś innym jest stosowanie zleceń ograniczających stratę w przypadku działań spekulacyjnych, gdzie celowo ustala się z góry założony przez inwestora poziom akceptowalnego zaangażowania na danym rynku.

² W praktyce najczęściej VaR, por. Best (2000) oraz Wybieralski (2013a, b).

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych,
- Rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego, w tym głównie Rekomendacja A (dotycząca zarządzania ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych), B (dotycząca ograniczania ryzyka inwestycji finansowych banków), G (dotycząca zarządzania ryzykiem stopy procentowej w bankach), H (dotycząca kontroli wewnętrznej w banku), I (dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym),
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. oraz 12 października 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Uchwała Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID),
- Dyrektywa Komisji 2006/73/WE z 10 sierpnia 2006 r. wprowadzająca środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy,
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1287/2006 z 10 sierpnia 2006 r. wprowadzające środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczenia instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy.

Poza powszechnie stosowanym prawem zasady określające reguły współpracy w zakresie oferowania produktów skarbowych wynikają również z przyjętych w danej instytucji polityk, zasad i procedur (tj. Polityka Zarządzania Aktywami i Pasywami, Polityka Zarządzania Ryzykiem oraz innych wewnętrznych dokumentów danej instytucji).

Na kształt uregulowań prawnych istoty wpływ wywierają również działania opiniotwórcze różnych stowarzyszeń krajowych oraz zagranicznych tj. ACI, ISDA, czy ZBP. Dysponują one również własnymi wzorcami umów ramowych, które nierzadko są wykorzystywane

w praktyce w szczególności w relacjach biznesowych z zagranicznymi kontrahentami banków, jak również w transakcjach konsorcjalnych na rynku krajowym.

2. Transakcyjne limity skarbowe oraz wytyczne w zakresie współpracy w obszarze instrumentów pochodnych w świetle wybranych zapisów Rekomendacji A Komisji Nadzoru Finansowego

Nakaz stosowania przez banki rozmaitych limitów mających na celu ograniczenie różnych czynników ryzyka oraz ustalenie zasad postępowania w przypadku ich przekroczenia są wskazane m.in. w Ustawie Prawo Bankowe (por. art. 9b). O limitach wspomina się także w kontekście wykorzystania instrumentów finansowych w ustawach i rozporządzeniach dotyczących rynku kapitałowego (Ustawa... 2005a; Ustawa... 2005b; Rozporządzenie... 2012). Niemniej jednak kwestia wykorzystania limitów transakcyjnych stosowanych w relacji ze swoim kontrahentem oraz wytycznych dotyczących zasad współpracy w obszarze produktów skarbowych w obszernym zakresie poruszana jest w Rekomendacji A Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej zarządzania ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych. W Rekomendacji wskazuje się na konieczność podpisania odpowiedniego kompletu dokumentacyjnego oraz przydzielania limitu transakcyjnego – „rozpoczynając współpracę w zakresie transakcji instrumentami pochodnymi z nowym klientem, bank powinien podpisać umowę ramową, regulującą podstawy tej współpracy. Ponadto, przed zawarciem transakcji na instrumenty pochodne bank powinien przyznać danemu klientowi dopuszczalny limit stanowiący maksymalny poziom zaangażowania zarówno ze względu na zawarte z bankiem transakcje na instrumenty pochodne, jak i łączny limit uwzględniający wszelkie pozostałe zaangażowania klienta wobec banku” (Rekomendacja A: 17). W rekomendacji podkreśla się istotne „znaczenie zapewnienia klientom banków rzetelnych, kompletnych i aktualnych informacji na temat zawieranych przez nich transakcji instrumentami pochodnymi” (Rekomendacja A: 2). Zatem przed zawarciem transakcji należy dopilnować, by wiedza zamierzających wykorzystywać instrumenty pochodne osób w przedsiębiorstwie niefinansowym była na odpowiednim poziomie przede wszystkim w kontekście znajomości profilu ryzyka planowanych transakcji³. Stąd w ramach dokumentacji skarbowych otrzymywanej z banku oprócz umowy ramowej oraz ogólnych warunków współpracy dołączane są regulaminy poszczególnych instrumentów⁴. Nierzadko organizowane są również indywidualne szkolenia i warsztaty mające na celu zaprezentowanie mechanizmu funkcjonowania wybranych transakcji. O ile zrozumienie najprostszych kontraktów tj. transakcji forward lub nabycie opcji walutowej nie nastrocza większych problemów, to w przypadku rozbudowanych strategii nierzadko wymagane jest

³ Wytyczne dyrektywy MiFID nakazują zbadanie wiedzy i doświadczenia kontrahenta oraz odpowiednią jego klasyfikację.

⁴ Przedstawiona jest również informacja w zakresie ustalenia kwoty limitu skarbowego oraz zwiększenia zabezpieczenia wymaganego transakcji.

przedstawienie dodatkowych scenariuszy ich rozliczeń w różnych sytuacjach rynkowych. Natomiast po zawarciu transakcji bank powinien przekazywać w ustalonych okresach aktualną wycenę zawartych kontraktów oraz informację w zakresie wykorzystania limitu skarbowego. Wskazane jest, iż „brak ustanowienia odpowiednich limitów bądź nieprzestrzeganie limitów obowiązujących, w sytuacji znacznych zmian cen rynkowych, może spowodować znaczne straty, a w efekcie stanowić zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania banku. Bank powinien zapewnić istnienie ww. limitów oraz weryfikację ich adekwatności i prawidłowego funkcjonowania” (Rekomendacja A: 3). Zapotrzebowanie w zakresie kwoty limitu skarbowego ustalana jest zazwyczaj na podstawie danych przedstawionych we wniosku przedsiębiorstwa w zakresie planowanych ekspozycji (walutowych, odsetkowych, towarowych i in.) oraz okresu zabezpieczenia transakcji (jej tenoru). Kalkulacji dokonuje się z wykorzystaniem aktualnych wag ryzyka odzwierciedlających szacowaną zmienność na danym rynku w określonym horyzoncie czasowym, przy zadanym poziomie ufności⁵. Z kolei „proces oceny ryzyka kredytowego kontrahenta z tytułu instrumentów pochodnych powinien być zintegrowany z oceną ryzyka kredytowego wynikającą z innych produktów bankowych. Banki powinny agregować ryzyko kredytowe wynikające z transakcji pochodnych oraz ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji kredytowych. Istotne jest, aby monitorować łączną ekspozycję kontrahenta wynikającą ze wszystkich posiadanych przez niego produktów w danym banku. Niewywiązanie się kontrahenta z zobowiązań wynikających z jednej umowy może bowiem wiązać się z niewywiązaniem się kontrahenta również z zobowiązań wynikających z pozostałych posiadanych przez niego produktów w danym banku” (Rekomendacja A: 15). Pomimo iż limit skarbowy jest pozycją pozabilansową, we wnioskach kredytowych pojawia się zapytanie o posiadanie takowych w innych bankach. Zazwyczaj przyczynia się on do umniejszenia zdolności kredytowej, najczęściej w zakresie finansowania obrotowego. Należy zaznaczyć, iż banki komercyjne w różny sposób podchodzą do kwestii estymacji wielkości oraz ustalenia i wykorzystania limitu skarbowego⁶. Przed potwierdzeniem transakcji dealer walutowy sprawdza aktualną wielkość limitu skarbowego oraz weryfikuje, czy dana transakcja może zostać zawarta. W Rekomendacji wskazane jest, że „klient musi być poinformowany o wielkości przyznanego limitu przedrozdliczeniowego i limitu rozliczeniowego oraz konsekwencjach ich przekroczenia. Fakt poinformowania powinien być potwierdzony pisemnym oświadczeniem klienta. Bank powinien odpowiednio wcześniej uzgodnić rodzaj ewentualnego zabezpieczenia ekspozycji przekraczającej limit i sposób jego ustanowienia” (Rekomendacja A: 19). Wielkość obciążenia limitu skarbowego (jego utylizacja) jest przedmiotem codziennej kontroli w odpowiednich jednostkach w banku. W momencie, gdy zostanie on w pełni wykorzystany następuje konieczność zwiększenia zabezpieczenia wymaganego transakcji lub jej przedterminowego

⁵ Szerzej na temat estymacji wielkości VaR, por. Wybieralski (2013b).

⁶ Wagi ryzyka w różnych bankach mogą się różnić chociażby z powodu przyjętego odmiennego sposobu kalkulacji zmienności, mechanizm utylizacji limitu skarbowego może zakładać stałe bądź zmienne wagi ryzyka w trakcie trwania transakcji itp.

zamknięcia oraz rozliczenia pieniężnego na rachunku bieżącym przedsiębiorstwa. W ten sposób maksymalna strata z tytułu zawartych instrumentów pochodnych zostaje ograniczona do wielkości przydzielonego limitu skarbowego.

3. Przypadki naruszenia warunków umownych

Poza przekroczeniem kwoty limitu skarbowego z tytułu pogłębienia się negatywnej wyceny kontraktu terminowego należy pamiętać o dodatkowych przesłankach uprawniających instytucję finansową do awaryjnego zamknięcia transakcji oraz rozliczenia negatywnych różnic kursowych (lub odsetkowych). Wskazane są one najczęściej w punkcie dotyczącym zdarzeń stanowiących tzw. przypadki naruszenia umowy, do najistotniejszych zalicza się⁷:

- niedokonanie w terminie wymagalnej płatności wynikającej z zawartych transakcji,
- brak zabezpieczenia transakcji, brak uzupełnienia zabezpieczenia lub nie ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia,
- niewykonanie jakichkolwiek innych zobowiązań, wynikających z regulaminu, jak również niewykonanie jakichkolwiek zobowiązań wynikających z innych umów lub regulaminów banku, których stroną jest klient,
- złożenie fałszywych lub niezgodnych z prawem dokumentów lub oświadczeń,
- wszczęcie postępowania upadłościowego lub naprawczego wobec klienta,
- wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego wobec klienta, które w ocenie banku zagraża jego wypłacalności,
- sytuacja finansowa klienta w ocenie banku w istotny sposób zagraża prawidłowej i terminowej realizacji zobowiązań klienta,
- podjęcie czynności zmierzających do rozwiązania lub likwidacji przedsiębiorstwa klienta.

Część zapisów ma charakter zrozumiały oraz obiektywny, niemniej pojawia się również pewien element dosyć subiektywny i niecisły w kontekście przesłanki stanowiącej podstawę do rozwiązania umowy oraz rozliczenia transakcji. O ile utrata zdolności kredytowej i bankructwo jest w istocie zrozumiałym zjawiskiem, to określenie „pogorszenie sytuacji finansowej” wymaga pewnego doprecyzowania. Czasami trudno jest w praktyce określić granicę w obszarze m.in. zmian wielkości kluczowych wskaźników ekonomicznych określających funkcjonowanie przedsiębiorstwa, przy której znamiona tej przesłanki się wyczerpują. Wskazane jest wówczas uszczegółowienie tego zapisu z instytucją finansową już na wstępnym etapie współpracy.

---

⁷ Na podstawie regulacji wybranych polskich banków komercyjnych.

Uwagi końcowe

Rozpoczęcie współpracy w obszarze produktów skarbowych wiąże się z koniecznością podpisania odpowiedniej umowy oraz zaakceptowania niezbędnego pakietu dokumentacyjnego, a w dalszej kolejności z ustanowieniem zabezpieczenia dla planowanych transakcji najczęściej w formie tzw. przedrozdliczeniowego limitu skarbowego (limitu transakcyjnego). Limity skarbowe traktowane są zazwyczaj w bankach jak inne produkty kredytowe najczęściej o charakterze obrotowym⁸ w kontekście wielkości zdolności kredytowej oraz formy niezbędnych zabezpieczeń (w ostateczności wykorzystywane są środki pieniężne). W momencie zawarcia transakcji określona wartość wynikająca z estymacji ryzyka rynkowego umniejsza dostępny limit skarbowy, tym samym ograniczane są możliwości zwiększania ekspozycji w instrumentach pochodnych. W trakcie trwania transakcji oprócz kwoty wynikającej z szacowania ryzyka uwzględniana jest w wykorzystaniu limitu skarbowego również wycena rynkowa. W momencie, gdy wartość bieżąca niezapadłych transakcji przekroczy wielkości przydzielonego limitu skarbowego wówczas występuje konieczność zwiększenia zabezpieczenia wymaganego (wówczas najczęściej w postaci kaucji) lub zamknięcia transakcji. Bank może odstąpić warunkowo od tej procedury wskazując na konieczność zwiększenia wartości limitu poprzez ponowne przeprowadzenie procesu aplikacji kredytowej.

W niektórych przypadkach instytucja finansowa może zrezygnować z zapisów dot. zwiększenia zabezpieczenia wymaganego (limity z wyłączeniem klauzuli *margin call*). Dotyczy to przede wszystkim projektów finansowanych metodą *project finance*, które nie przewidują w pierwotnych projekcjach modelowych dodatkowych wolnych środków na zwiększenie zabezpieczenia zawartych transakcji terminowych. Wówczas zabezpieczenie limitu skarbowego bazuje najczęściej na całkowitych aktywach projektu będącego przedmiotem finansowania danej instytucji. Limity bez konieczności ustanawiania dodatkowego zabezpieczenia spotyka się również w transakcjach konsorcjalnych, gdzie zaangażowanych jest kilka instytucji.

Konieczność ustanowienia zabezpieczenia wymaganego transakcji lub jej awaryjnego zamknięcia może pojawić się przed pierwotnym terminem rozliczenia w momencie zaistnienia jednego z przypadków naruszenia wskazanych w umowie ramowej. Część z nich ma charakter obiektywny i bezdyskusyjny, natomiast mogą również występować takie, które wymagają doprecyzowania. Wskazuje się, że ich formalne uszczegółowienie najlepiej w momencie nawiązywania współpracy jest korzystnym posunięciem dla obu stron umowy.

W niniejszym opracowaniu zwrócono uwagę na powszechne stosowane regulacje prawne będące podstawą wypracowanych zasad współpracy instytucji finansowej ze swoim kontrahentem. Rozpoznanie procedury działania instytucji finansowej w przypadku przekroczenia kwoty limitów skarbowych jest niezbędne, gdyż umożliwia zaplanowanie działań prewencyjnych tj. wcześniejsze zawnioskowanie o zwiększenie kwoty limitu skarbowego, zorganizowanie funduszy na zwiększenie zabezpieczenia wymaganego, modyfikację

---

⁸ Niemniej jednak są ustanawiane zazwyczaj bezkosztowo, czyli bez prowizji i innych opłat, nie są również obciążone kosztem odsetkowym.

portfela zawartych transakcji (zmianę w kierunku elastycznych strategii zabezpieczających) itp. Znajomość funkcjonowania mechanizmu związanego z naruszeniem kwoty limitu skarbowego oraz poziomu indeksów rynkowych, przy których omawiana sytuacja może zaistnieć jest szczególnie istotna w warunkach podwyższonej zmienności rynkowej, przede wszystkim w okresach kryzysowych.

Literatura

- Best P. (2000), *Wartość narażona na ryzyko*, Dom Wydawniczy ABC, Kraków.
- Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 kwietnia 2004 roku w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID).
- Dyrektywa Komisji 2006/73/WE z 10 sierpnia 2006 r.
- Rekomendacja A, B, G, H, I (2010), KNF, Warszawa.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych.
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 października 2010 r.
- Uchwała nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r.
- Ustawa Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (2005a), Dz.U. nr 183, poz. 1537.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (2005b), Dz.U. nr 183, poz. 1538.
- Wybieralski P. (2013a), *Ekwiwalent ryzyka kredytowego jako syntetyczna miara ryzyka przedroczliczeniowego derywatów walutowych na rynku pozagieldowym*, w: *Trendy rozwojowe w gospodarce światowej*, red. M. Bartosik-Purgat, J. Schroeder, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2013, s. 93–103.
- Wybieralski P. (2013b), *Wykorzystanie metody Value at Risk (VaR) w procesie zarządzania ryzykiem kursowym z zastosowaniem derywatów walutowych na rynku pozagieldowym (OTC)*, w: *Wybrane problemy nauki, ekonomii, finansów i bankowości*, red. W. Łuczynski, Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, Kalisz 2013, s. 87–99.

THE REGULATORY ENVIROMENT GOVERNING THE FUNCTIONING OF TRANSACTIONAL TREASURY LIMITS IN RELATION WITH NON-FINANCIAL COMPANIES IN THE OTC MARKET

Abstract: Principles of counterparty risk management in a commercial bank, in particular concerning the treasury limit utilization as a derivatives collateral incorporate provisions included in Poland and the European Union legislation and recommendations. The aim of the study is to draw attention to the selected legal basis regulating cooperation in this area, in particular to the provisions a rising from the A Recommendation of polish supervisor and to the key violations of contractual terms as a condition to premature transaction termination.

Keywords: hedging strategies, currency risk management, pre-settlement treasury limits

Cytowanie

- Wybieralski P. (2016). Otoczenie legislacyjne regulujące funkcjonowanie transakcyjnych limitów skarbowych w relacji z przedsiębiorstwem niefinansowym na walutowym rynku pozagieldowym. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 1 (79), 441–448; www.wneiz.pl/frfu.